

**D. DIONYSII || CARTHVSIANI, DE || DOCTRINA ET REGV-||lis
vitae Christianæ**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, 1577

VD16 D 1959

Quod dispendium spiritualis profectus, seu amissio temporis, ex mundi
amore proueniens, ad despectum mu[n]di inducere debet 22.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60177](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-60177)

370 D. DIONYS. CARTH.

rum illum plus cruciat , apud quem
Iargius inuenitur. Ut ergo mēte qui-
eta Deo queas seruire, tumultuantia
mundi negotia , corporales delitias,
fallentes dīuitias fuge , soli Deo ad-
hāre, vt ipse sit gaudium tuum & re-
quies , cantesque veraciter cum Psal-
mista: In Deo salutare meum & glo-
ria mea, Deus auxiliū mei, & spes mea
in Deo est. Temporalib. vero gaudent
qui bona diuina cœlestia & æterna de-
siderare non norunt.

Psal. 61.

*Quod dispendium spiritualis profl-
ctus, seu amissio temporis. ex mudi a-
more proueniens, ad despectum
mundi inducere debet.*

Artic. XXII.

Mārc. 13.

*Vigilate (nescitis enim quan-
do dominus veniat, sero an
media nocte an galli cantu)
ne quum venerit repente,
inueniat vos dormientes. Videte, vi-
gilate & orate. Quantum Deum vi-
tamque futuram in patria diligimus.
tantum ea quæ nos à diuinitatis vni-
o ne æternæque beatitudinis adceptione
impe-*

TH.
DE ARCTA VIA SALV. 371

impediunt, vitare debemus. Quid autem eatenus impedit nos ab his, sicut diuitiae, atque delitiae mundi, honores, vanitates, prosperitatesque saeculi? Quibus homo intentatus, non solum sicbi tempus ad pœnitendum concessum miserabiliter perdit, & infructuose expendit, sed insuper multa quotidie vita incidunt peccata committit, Dei non meminit, debita quoque omittit, & innumerabilia salutis impedimenta incurrit? Hinc in euangelio loquitur Christus, Quam difficile qui diuitias habent regnum Dei intrabunt, Diuitiae siquidem iam possesse, difficulter spernuntur, & terrena arctius diliguntur adepta, quam constringunt cupita, Hinc certe qui multiplicandis diuitiis incumbunt, alterius vitae gaudia querere negligunt. Cumque soliditate perennitatis non pensant, exiliū tamquam patriam amant ac reputant. Denique amator saeculi quanto plus Dei oblitus est, tanto plus à Deo relinquitur, & eius anima induratur. Hinc autem contingit, quod nulla. quae Dei sunt, veraciter diligit, superna non concupiscit, ac per hoc miserabili modo quantum quotidie peior efficitur, tanto

Matth. 19.
Marc. 10.

q 6 secu.

372 D, DIONYS. CARTH.

securior reddit, eumq; vnde sit lapsus
non aspicit, nec futura suppicia expa-
tientur, quantum sit lugendus ignorat.
Quo enim malis & vanis magis ad-
hæret, eo minus recognoscit bona qua-
perdit, & magnam putat felicitatem
mundanam, nunc ad votum florete,
non formidans, nec præuidens semp-
terna suppicia, quæ cogetur mox su-
stinere. Solus ille conspicit nihil esse
quod floret inquis, qui ab amore sa-
culi abstulit gressum mentis. Cùm si-
quidem æterna retributio cogitat:
præsens gloria quam sit nulla cog-
noscitur. Qui autem cor in præsentis
bus fixit, furura impiorum supplicia
non perpendit, sed falsis intumescit
diuitijs, gaudetque cum flendus sit,
subiectus sceleribus. Nulla verior mi-
seria, quam falsa ac vana lætitia. Et
 tanto quis amplius forinsecus gau-
det: quanto intrinsecus sui ipsius re-
cordationem non habet. Hæc ex ver-
bis Gregorij sumpta sunt. Ex qui-
bus charissime elicis, quam periculo-
sum sit, maximè clericis his terre-
nis implicare affectum. Sed fortè in-
tendis diuitijs non inordinate riti &
affici, nec inter sacerdtales & vagos
sæcula

TH.
t lapsu
ia expa
gnorat
gis ad
na qua
itatem
lorere,
semp
nox su
nil esse
ore sa
um si
tatur
a cog
sent
plicia
nescit
s sit,
rmi
. Et
gau
is re
ver
qui
ulo
erre
in
ci &
gos
ula

DE ARCTA VIA SAL. 373

seculariter conuersari, neque in epulis
delitiari, nec hominum honore, fau-
re, aut laudibus delectari. Fateor si
hoc potes, magna valde perfectio
est, quæ vix à virtuosis videtur posse
continuari. Porro quām rarum atque
difficile sit hoc ipsum attende. Ait nā-
que Gregorius, Pene semper epulas *Gregor.*
concommitatur voluptas, Dum enim
corpus in refectionis delectatione re-
soluitur, cor ad inane gaudium rela-
xatur. Proinde Valerius ait: Diues in
superfluitate resoluitur, & iactantia
effrenatur, currit ad libitum, corruit
ad illicitum, fiuntque instrumenta
pœnarum, quæ fuerunt obiectamenta
culparum, verum an corpus tuum de-
licatè & molliter nutrias, & solam
necessitatem vel utilitatem, non vo-
luptatem requiras, tu ipse examines? *Gregor.*
Sed audi Gregorium: Sicut impossi-
bile est, inquit, ignem inflammari in
aqua, sic impossibile est, cordis com-
punctionem vigere indelitijs. Contra-
ria enim sunt hæc & mutuo sui per-
emptoria. Præterea temporis nobili-
tatem perpende, & noli illud in vani-
nitatem expendere, infra stufose tran-
sire, vitiosè deducere. Sed sanctorum

q 7

patrum

374 D. DIONYS. CARTH.

patrum audi doctrinam docentium.
Nemo nostrum patui aest: met temp:
quod in verbis consumitur ocosis,
volat verbum irreuocabile , volat
tempus irremedabile , nec aduertit in-
sippiens quid amittat. Licet fabula-
ri dicuntur, donec hora pertranseat. O
donec p̄t̄ erat hora quam tibi ad-
gendum poenitentiam, ad obtainendi
gratiā, ad acquirendam gloriā, mis-
tio conditoris indulxit. Donec per-
transcat tempus, in quo diuinam pro-
pitiare debueras pietarem, properare
ad angelicam societatem, suspirare
ad amissam cœlestem heredita-
tem, aspirare ad promissum fe-
licitatem, excitare tuam remissam
voluntatem, flere commissam inqui-
tatem. At qui secundum Bernardum,
nil pretiosius tempore, & nil nunc vi-
lius reputatur. Transunt dies salutis
& nemo recogitat. Nunc ergo mihi
rissime frater , omni sero seu hora,
qua te compones quieti , reuolue in
animo, quomodo diem expenderis,
quid mali commiseris, quid boni omi-
seris , quanta bona facere potuisti,
sed neglexisti, quomodo Deum inho-
norasti, quomodo dæmoni peccando
placuisti;

Bernar.

Bernar.

DE ARCTA VIA SALV. 373

placuisti, quomodo animam tuam le-
sisti & angelo tuo displicuisti, quan-
tum appropinquasti inferno. Tunc
autem de bonis peractis Deo gratias
age. De malis toto doleas corde, eme-
dationem propone, eamq; diligenter
prosequere, consideramus quod pecca-
tores, qui iam tempus in mundi vani-
tate expendunt, in hora diræ mortis
querunt ynius diei, vel horę indu-
cias ad pœnitendum, quam &
tunc mallent potius accipere, quam
massam auri tam magnam, quan-
tus est mundus sensibilis. Recor-
dare quod in die iudicij omne tem-
pus tibi impensum requiretur à te
qualiter sit expensum, vsque ad mo-
mentum & oculi istum. Sit ergo
in corde cogitatio bona, in ore
lectio sacra, in manibus operatio
virtuosa, ut quotiescumque ini-
micus accesserit, inueniat te arma-
tum. Quem enim ociosum inue-
nerit, tentare non cessat. Quod si
tam malum est otium, quanto
peius est vitiosum negotium?

Do